

Mátyus Melinda

SZENT HABAKUK

1.

Rajtam a sor, úgyhogy én hívom. Drága, mondom, az én Bözsikém készülődik. Csak fekszik a hencseren, csatakos veréb.

Akkor hagyjuk el máról, mondja Melinda. De én nem szeretném. Akkor eljövök, mondja. De én nem szeretném. Legyen a szokásos. A mai nap és rögtön az Ige. És kezdem is, ma két dolog, rendeltem egy kézfertőtlenítőt és a nagy terembe vitettem. Ezenkívül két vastag papírtekerccset.

És még valami, ma ketten telefonáltak, még mindig az onlájnn. Hogy minden lelkész palástban, szépen fent a szószéken, a végén imádkoznak, jönnek a hirdetések és áldott hetet kívánnak, ahogy máskor. A felvételeken templom, szószék, csillár. A mi lelkészünk miért nem így, kérdezik. És még nő is. Csak ül egy műanyag széken és kipakolja a térdeit, mintha kirakatban volna, szép térdei vannak, de mégiscsak lelkész. Mint egy eszement, mondják. Az ortodoxok rajtunk szórakoznak, mondják. És nem a templomban veszi fel a prédikációt. Prédikáció után nem imádkozik. Nem egyenes adás.

Kik telefonáltak, kérdezi Melinda, akik máskor, mondom. De miért nem engem hívnak, kérdezi.

Sír. Drága, mondom, én csak elmondtam. De nem olyan fontos.

De mégis, mi a véleményem, kérdezi. Szerintem teljesen mindegy, mondom, én megértem magát. Elképzelttem az üres padokat, hogy maga palástban a padok előtt, egyszerl egyedül, ahogy tegnap mondta, kész színház. De alakulni fog.

Nem fog, mondja, őt is sokan hívják, de nem azért. Őt a temetések miatt, és nem is csoda, ezen a héten is nyolcan haltak meg. És milyen régóta tart.

Nagy baj, hogy a halottak láthatatlanok, hogy zsákokban hozzák őket. Ki a kocsiból és zsupp a gödörbe, a hozzátartozók persze hogy őrzöngenek, nem is ő volt, ez nem az övék, a zsák túl rövid, túl hosszú, keskeny.

Azt mondják, pont mint harminc éve. A forradalomkor. Mikor csordákban menekültek a városban, megiramodtak és egytől egyig a kórházban kötöttek ki. De kettenhárman egy ágyban. És reggelre a szekusok szinte mindenkit agyonlőttek. Éjszaka vitték a holttesteket, csak úgy, se név, se ruha, ki a feneketlen gödörbe. És nem hagyta abba a férfi, csak mondta, mondta, Melinda nem tudta lerázni. Valahogy egyben beszélt. Nem volt rés a mondatok között, úgy képzeljem el, nem volt hová belekapni. Még annyit sem, hogy igen, nem, gödörből jött a hangja és mindent ráömlesztett, mélyen beszélt és a visszhang még mélyebbre fűrődött, mint a régi besúgós világban, ordította, pont úgy élünk, hajszálra, de ki mondta ezeket, kérdezem Melindától, ez az utolsó telefonáló, mondja.

Hogy a besúgás és a vírus egy töről fakad, egy töről, egytöről, ezt ismételte, saját maga is belegabalyodott, a párhuzam elvékonyodott, a vírus, a vírus, a szekus, veszélyes és alattomos, a szekus, valamint a vírus, azzal lecsapta. De mire Melinda megkönnyebbült volna, a férfi visszahívta, és kezdte előlről, a vírus hirtelen tör ránk, a vírus rohadt patkány, ragadós takony, hiéna, az. Mint a szekus, és végleg letette.

De ki volt, kérdezem Melindától, aki az utolsó házban lakik, magyarázza, aki egy héten keresztül vigyorog, aztán jó hosszú időre eltűnik.

Tudom már, mondom, ne törődjön vele. És tovább biztatom, maga szépen foglalkozik velünk és közvetlen, a nők Melindának szólíthatják. Ez sokat jelent nekünk, leginkább a nőknek, vasárnap délután a mondatait ismételtetik, leutánozzák a frizuráját. Ezt észrevette, mondja.

És maga mit válaszolt neki, kérdezem.

Hogy ne keverje a dolgokat. És tartson be minden szabályt, zárkózzon be, ötpercenként mosson kezet. És akkor megmenekül. Erre ordítani kezdett, bassza meg a kézmosását, a bezárkózását, de még a templomát is, és saját magának dugja fel, ezeket mikor, kérdezem Melindától, ezt a sok méltatlan beszédet, úgy a közepe felé, mondja Melinda, mikor a kórházi ágyakhoz visszatért.

Hogy ketten egy ágyban, még többen is, és innen újból a régi világra ugrott, hogy a mentősök mindenkit a kocsira fel, a szekusok mindenkit le, és irány a feneketlen gödörhöz, bassza meg az egészet tiszteletes-asszony, úgylis mind oda kerülünk. Bözsike a hencserről mutogat, hangosítsam ki.

Kihangosítom, és a telefont a mellére teszem, a temetések érdeklík Bözsikét, hogy mi a szabály.

Az naponként változik, mondja Melinda. Most éppen tizenhat. De pappalkántorral, kérdezi Bözsike, azt nem mondták. Csak hogy tizenhat és maszkkal. Már mindenki fuserál, törvényhozók és halottszállítók, mindenki, a szállítók a holttesteket kiemelik a kocsiból, a zsákot a sír mellé húzzák és zsupp a gödörbe.

Legutóbb is sárban álldogált, még Pált se mondta végig. És pont a Hiszekegy maradt el, pedig ez a gyengéje.

A zsák pedig túl vékony, erre a célra teljesen alkalmatlan, az ember néziniézi és mindent lát. Ráadásul nem kötözik át, pedig nagyon fontos volna, nyaktól bokáig kellene. De ök, nem és nem, ök csak a száját.

Ez itt szeles vidék, ez alföld. A zsákot sercegteti a szél és a nájlón persze hogy mozgolódik, a rokonok körbeállják és vizslatják, most akkor feltámad vagy nem. Miafene, ez belülről mozog, mondják.

Közbe kellene szólnom, hogy Melinda drága fejezze be, mert az én Bözsikém is hamarosan, ő is egy lesz közülük. Egy nap, két nap, ki tudja. Mégsem szólok. Múlt héten valaki megháborodott, mondja Melinda, ki volt, suttogja Bözsike, a halott özvegye volt, csak énekelgetett, de hol, kérdezi Bözsike, az én Bözsikém még most is kíváncsi, de mit énekelt.

Na képzeljük, nem egyházi éneket, mondja Melinda. Hanem valami nótát. Hogy Piros rózsák beszélgetnek, éktelenül hangosan és gyors ritmusban. Bözsike végleg átveszi a szót, de végig énekelte, kérdezi, Melinda nem tudja, a nótákat nem ismeri, egy szakaszt hallott, hogy bólintgatnak, úgy felelnek, erre Bözsike végigmondja a szöveget, szegény vagyok, semmim sincsen, a száz rózsa minden kincsem, add érte a szívem, és még hozzát teszi, milyen szép.

Melinda folytatja, az özvegy nézteniézte a zsákot, és az alját kapirgálni kezdte, erre ő vette a palástját, és futott. De az éneket száz méterről is hallotta.

És mi lett. Azt nem tudja, mert végleg megiramodott. Állandóan temetni kell, amennyire lehet, távol tartja magát. Leteperi a vírus és mi lesz, kámpec a temetéseknek. A temetőgondnok is átszervezte a munkát. Reggel kimegy, amikor minden üres, és rendesen gondolkozni tud. Jó sok helyet kimér, tizet is, a téglalapok közepébe botokat szúr, és mindegyikre piros szalagot, és a szalagok messziről lobognak. Mutatják az utat. Az ösvényeket megszámozta, kicsi kék táblákkal rakta

meg a temetőt, neki tetszik, mondja Melinda. Mint egy jól megszervezett túra, egyes, kettős, hármas ösvény. És telefonon keresztül dirigálja az egészséget.

A mienk a hányadik ösvény, kérdezi tőlem Bözsike, drága, térjünk a közös dolgainkra, mindegy, hányadik ösvény.

Nem értem, miért szólok rá. Mi nem vagyunk langymelegek, mi az Úrjézus beszéde szerint élünk, bárcsak forró volnál, mondta az Úr a laodiceaiaknak, vagy legalább hideg, csak ez a langymelegség, ez ne volna. Mert a langymeleg nem mozdul, csak eszik és bólogat.

Lángolj, lángolj, szölt ránk az Úr, és mi Bözsikével lángoltunk, mi lent a földön, ők fent a mennyben, mi is ketten, ők is ketten, a Drágaúrjézus a Szentlélekkel.

Szóval nincs félnivalónk. Mindenünk lángol, de leginkább a szívünk, az Úrjézushoz érkezünk és kész. Éppenséggel beszélhetnénk halálról, temetésről is. Csak ez a nájlonszák. Ezek a mostani körülmények. Mi lesz velem, ha Bözsikét nájlonszádba dugják.

Nem mondom hangosan, hangosan csakis a nyilvánvalókat. Hogy a sírba csak a romlandó test, de mi nem erre, mi a romolhatatlanra. A fényességes mennyei testre figyelünk.

Az milyen lesz, suttogja Bözsike, most mondtam, mondom neki, romolhatatlan, és még milyen, ahogy mondtam, fényességes, és még, kérdezi, lelkes és gyönyörűséges, mondom.

Melléfekszem. A hencser keskeny, úgyhogy felemelem Bözsikét és oldalra fektetem. És én hátulról. Átölelem. Simogatom a púpját, Isten olyan testet ad, amilyent csak akar, mondom, haltestet, csillagtestet, embertestet, nekem púposat, suttogja Bözsike, drágadrága, suttogom vissza, bele a nyaka közepébe, a te púpod is feloldódik, meglásd. Fényes gödörré változik, aztán fénylő pont lesz belőle. És a legeslegvégén az is feloldódik. Voltnincs púp.

A púp helye forró lesz és illatos. Mint mondjuk a forró csokoládé.

Mikor kezdődik, kérdezi, az utolsó harsonaszónál, mondom neki, amikor a harsonaszó is vékonyodni kezd.

Aztán a harsonaszó is bele a Lélekbe, magyarázom, egyszerűen beleömlik, az mikor, kérdezi az én drágám, amikor kifordul magából az idő. És a Lélekbe bukfenchezik. Bözsike öklendezni kezd, inkább tegyük le, mondja Melinda, és visszahív, de Bözsike nem akarja, Bözsike a mai Igét, melyik a mai, kérdezi.

A Lukáosztizenkettő, mondja Melinda. Amelyben előbb az az intés, hogy legyen derekatok felővezve, és lámpásotokban olaj. Szeretem Melinda hangját, kicsit érdes. Nem mozdulok Bözsike hátából, tovább hallgatom. Úgyis Melinda a soros.

Egy hete csináljuk. Egyik nap én hívom, és ő mondja, másik nap fordítunk. A vírus előtt minden gyorsabb volt, pikpakk bevágta magát az autóba, megérkezett és kezdtük, gyülekezeti dolgok, és legvégén az Ige. Nyugodtan feküdtünk le. Bözsikével kikísértük és nyugtattuk, Bözsike fogta a kezét, ne keseregen, kemény emberek ezek. Dobja hátra a sok gonosz beszédet, de hová hátra, a háta mögé, mondtuk Bözsikével. Reggelre odalesz.

Régóta figyelem Melindát. Mi lehet a baj. Nem az, hogy nő, az én Bözsikém például sziklaszilárd.

A gyülekezetben mindenfélét mondanak, kinyitják a Bibliát és mutatják, a nő hallgasson a gyülekezetben, fogja be a száját, végighúzzák a soron az ujjukat, egymás után többször, kösse be a fejét, ordenáré dolgokkal is jönnek, hogy hallgatni is nehéz, hogy legszívesebben a szoknyájába költöznének, oda. És reggelig ki se bújnának belőle.

Jól prédikál, mondom ilyenkor.

Egyszer hallgassák meg. Csak egyetlenegyszer. De nem, ezek nem és nem, a saját bátyám is ezzel jön, mit csináljon, meglátja és nem tud másra gondolni. Bözsike ilyenkor azt mondja, csak nézzenek rá. Milyen gyönyörű, milyen okos. És milyen boldog az anyja.

Te honnan tudod, vágják rá, te sem ismered. Nem tudunk semmit róla. Legyen derekatok felővezve és lámpásotokban olaj, olvassa tovább Melinda, és olyanok legyetek, mint az emberek, akik állandóan várják, mikor tér vissza a Messiás. Ha megérkezik, és zörget, rögtön nyissanak ajtót, és az úr felszolgál nekik. És megvacsoráznak.

Ott vannak, kérdezi, halló. Itt vagyunk, mondom. A folytatást várjuk.

A zörgetésből a megérkezést emelné ki, szerencsére megérkezik.

A Jelenések Könyvében bezzeg soha. A Jelenésekben csak áll az ajtó előtt, mint aki megkukult, nem mozdul, nem beszél. Csak zörget. Olyan halkan, hogy csak Ő maga hallja. Szóval direkt becsapós.

Ejha, mondom.

Régrége a Jelenések Könyvében képzelte magát, abban a zörgetős jelenetben. Babázott és Jézusról ábrándozott.

A babáját gyönyörű babaházba költöztette, más szófogadó babákkal. Óriás trónusszéken ültek, és óriásasztalnál, rózsaszínű ruhában.

Hatalmas reneszánsz babaszoba. Végül elfáradtak, az asztalra borultak, jaj, miért tűnt el Jézus, és vajon mikor jön vissza, a szünetekben táncoltak, de valahogy örülten, és legeslegeslegvégén egytől egyig a bútorzatba fúltak. Arccal az asztalba.

Intarziák lettetek, mondta nekik Jézus. Rajtatok reggelizek és vacsorázom. De a Lukácstizenkettő más. Elolvassa, és azonnal színpadon látja.

Először a búcsú, hogy az Úr elmegy, és a szolgák maradnak, és rögtön utána a várakozás. A szolgák végig asztal mellett, és évek, hónapok. Mind éjszakák. Órváltások, az első, a második és a harmadik órváltás. De semmi.

És akkor berobban a harmadik szín, amelyben az Úr visszatér és átváltozik, a szolgák felröppennek, és Istenfia visszanyomja őket, maradjatok, ne mozduljatok, és mindenkit a székpárnához ragaszt. Itt a lakoma ideje, semmi mozgás, tüsténkedés. És hordja a finomságokat, szőlő, bor, mézeskalács, legvégén a fejükre lötytyinti az olajat. Az olaj csorog lefelé, végül mindenki levetkőzik. Így praktikus.

Töröljük fel a padlót, kérdezik a szolgák, mert lucskos és csúszós, de hogy, válaszolja Istenfia, most van fontosabb dolgunk.

És akkor tárátáttáttá, trombitaszó, és Istenfia felkiált, valamit tenni kell, gyorsan valamit, a szolgák leszaladnak a színpadról és összeölelkeznek a nézőkkel, Istenfia is befejel közéjük, ezzel felrázza a hangulatot.

A teljes nézősereget meglebegteti, ide hozzám mindenki, rikkantja, és letépi fejről a sapkát, én vagyok az, mondja.

Persze mindenki tudta már.

Ezt az egyet utálom. Miért nem lett színész, ha mindenből színházat csinál. Bözsike elaludt. Pedig a behatoláson gondolkoztam. Tizenöt éve nem voltam az én Bözsikémben.

Elaludt Bözsike, mondom Melindának, most búcsúzzunk, drága.

2.

Már másodszer csenget, miért nem válaszoltam.

Mert nagyobb a baj, mondom, lemostam a testét, végéztettem, újból lemostam, hol van most, kérdezi Melinda, a hencseren, hívjunk mentőt,

hívjunk mentőt, ismételgeti. Én nem akarom. De nem szabályos, mondja.

Én tudom. De akkor sem. Mindent, ahogy megbeszéltük, csak az Úr és mi ketten Bözsikével, és maga telefonon.

Mert semmi nem változott, nézem a híreket. Maga nézi, kérdezem, nem nézi, mondja. Naugye. Én halálkiszegítő voltam, tizenkét kerek évig. Bözsikét is én akarom. Az mikor kezdődött, kérdezi.

Tizenkét éve. Mikor nem volt lelkészünk, és én mentem, gyere, segíts, mondták, nem tud meghalni. Régi katonabarátod.

És mióta ő a lelkész, azóta is hívnak, kérdezi, igen, mondom, de hányszor. Pontosan hétszer. Naplót vezetek. Váltig könyörögtek, nem tud meghalni. Félúton megakad és se előre, se hátra. Gyere el.

Mit szólnék a fésztaimhoz, kérdezi Melinda, látni szeretné Bözsikét.

Ez Bözsikétől függ, mondom, de szerintem jó volna. Bözsike tegnapról bűdösebb. Maga sokat lát mostanában, mondom, ránézne, és rögtön látná. Vírus vagy nem vírus. Bözsike inti, hogy jó, lehet fésztaim. Pedig Bözsike szégyenlős, jól döntöttél, mondom neki.

Melinda utasítgat. A telefont tartsam távolabb, közelebb, fél méterre, és középre. Ő már bekapcsolta.

Namost. Mit most, kérdezem, most kapcsoljam be, fent, bal felső sarok, többször mutatta. Hiába mutatta, nekem nem megy, mondom Melindának, nem megy és kész, erre Bözsike odanyúl, ahová kell, mutatja, hogy ott és hosszan.

Megcsinálom. Még mindig nem jó. A kredencet és a házi áldást látja, nem minket. Az esküvői képeket a falon. Az esküvői fátylat.

És most, kérdezem, most sem, lent és jobbra, ahol az az ovális szem, ott nyomjam, de nincs olyan, mondom, egyáltalán nincs, végül Bözsike megmutatja, és megcsinálom. Látjuk egymást.

De valami furcsa, mondom is Melindának, nagyon furcsa, mi furcsa, kérdezi, Bözsike nem mukkan, csak sír. Valahogy minden. Például az arca. Sokkal vékonyabb lett. És a lelkészi munkanapló, az is furcsa, zsiroskenyér van rajta és körömlakk. Nem csoda, hogy pecsétes.

És a feje megrakva, mi van a fejével, drága.

Színes hajcsavarok. Szereti a színeket.

És a háta mögött az a kép, kérdezem, azt most látom először, mi az a kép. Csak repró, mondja. Csak egyszerű plakát, Willy Verginer.

Akkor is furcsa, mondom neki, ha plakát, mert mi van rajta. Egy nő hátulról egy másik nőt ölel, és ujjából virágok nőnek. Micsoda trehányság. És a nő lila, nem fehér, az arca és mindene lila, ezek ketten csak szobrok, kérdezem.

Persze, női szobrok és lefényképezték, de mikor, egy régi kiállításon, és mikor volt az a kiállítás, kérdezem, hát régecske, legalább tíz éve.

Egy másikat is feltett, az hátha jobban tetszik, és mutatja, egy kislány, az is szobor. Kiráz a hideg. A kislány mellig csokoládébarna és felfele fehér, a feje búbjáig, vagyis szeme, haja, nyaka, mindene. És a feje egy lapos óriástányérban. Mint egy napraforgó. Vagy szentkép.

Tányér az ott vagy glória, kérdezem Melindától. Mert ez mégiscsak református parókia. Szóval nem tetszik, kérdezi. Nem tetszik, mondom.

Bözsike integetni akar. Felemelem a kezét, mozgatja az ujjait és mosolyog, ekkor észbe kapok, nem ezért hívtuk egymást, hogy képeket nézegessünk és vitatkozzak vele, itt vagyunk, mondom Melindának.

Itt van az én drágám.

Mutatjuk is, hol a baj.

Szétnyitom Bözsike jobb szemét. Először is a pupilla. Óriási lett, egy óriásgolyó. Mellette a szemölcs is nagyon megnőtt. És úgy általában is baj van, mindene bevörösödött.

Mi az a minden, kérdezi, az egész teste, mondom, de foltos vagy egyenletes, kérdezi, azt nem tudom, akkor mutassam.

Bözsike elfordul, nem, nem, mondja a testével, megmutatjuk, kérdezem tőle, Bözsike nem mozdul.

Megmutatjuk, mondom Melindának. A telefont az asztalra teszem, a Bibliámmal megtámasztom, lát minket, kérdezem, lát, és legeslegelőször Bözsike száját nézné meg. A sajátját mutatja, a saját felső ajkát, hogy Bözsikének is ezt, megértem és mutatom Bözsike felső ajkát, nagyon száraz, mondja Melinda, rendszeresen masszírozni kell.

Megbánom az egészséget, valahogy más ez a képernyős nő. Soha nem láttam így kimázolva. A száján sötétvörös rúzs, hát ezaz, ezaz, és a szeme dupla méretű, körbekörbe kék és fekete.

Most az alsót, mondja, az alsó ajkat, én Bözsike szájához irányítom a telefont, és mutatom, a házban valami olaj, kérdezi Melinda, például testolaj.

Nálunk csak extraszűz olíva.

Jó lesz. Zsebkendővel masszírozom, finoman. Mártsam bele és úgy. Bözsike öklendezik, erősen ellenáll, nem, nem, a telefont újból kitámasztom és közben nyugtatom Bözsikét, szép lassan kibontom, bontogatom a kicsi testét, szvetter, mellény, blúz, mindent le, mint egy kicsibabát, és végig simogatom, nyak, váll, hónalj. Foltos, mondja Melinda, az egész teste befoltosodott. Szól egy orvosnak, rendes, jól ismeri. Mostanában szinte csak képernyőn keresztül vizsgál. Nagyon egyszerű megoldani, bejelölöm fészbukon, és mindent ugyanúgy, ahogy mi most, jobbra lent megnyomom az ovális szemet és kész az összeköttetés. Kedves, szakállas férfi, és ért magyarul.

De Bözsike nem. Inti a fejével, hogy nem. Csak maga vizsgálgassa, mondom Melindának. Ő erősködik, ide orvos kell. Őt is kivizsgálta.

És mivel vizsgálta.

Menstruációs zavarokkal.

Bözsike egészen hátraengedi magát, hanyatt fekszik a hencseren. Semmi nem látszik Bözsikéből, látom Melinda arcán, hogy semmi, a telefont a felső polcra teszem, és Bözsikét felpárnázom, kész, mondom.

A mellét akarja látni, Bözsike mellét. A telefont oda irányítom, itt van, mondom, de Melinda arca megkövül, de nincs melle, mondja, dehogyan nincs, és mutatom, itt és itt, ez a két szép kör, és alatta a gyönyörű hasa.

Valami közbejött, azonnal le kell tennie, de ilyen hirtelen, kérdezem. Öltöztessen vissza Bözsikét. Visszahív, amint lehet.

3.

Későn hív, egy óra is eltelhetett.

És nem Bözsikéről kérdez, azt mondja, a kinti változásokat mondaná, mert egyszer csak végetér az egész, és fogalmunk sem lesz, milyen kint, hogy hová érkezünk vissza.

Például délután megrohmozták a temetőkocsit, a halottat akarták, mindenképpen a halottat, kicsomagolni a nájlonszákból, megnézni az arcot, megérinteni, ordítoztak, nem a mienk, a mienk sokkal kisebb, nézzük meg az arcát.

Elértek a zsákig, a madzagig és téptékvágták, készültek, kést, ollót hoztak otthonról, de a zsák szája zárva maradt, semmi nem vágta, mi ez a baszás mi ez mi ez, kaszaboltak tovább.

A temetőkocsit két hónapja fegyveres rendőrök kísérik, észrevették őket és futni kezdtek, állj, ordították, állj, és ne mozdulj, te bűdös picca, te, az özvegynek ordították, nem nekem, mondja Melinda, de a rokonok, mint a süketnémák, tovább kaszaboltak. A gyülekezetben bizony hetek óta semmi rend.

Ekkor a rendőrök a fegyverhez nyúltak, állj, állj, vagy lövök, erre mindenki menekült, sírásók, rokonok.

És a halottat ott hagyták, suhogó egyedül. A földön.

Nem is neki való ez az egész, gondolom magamban, ha nem nézzük a palástot, csak egy sovány, kicsi nő.

Ráadásul egész télen marad az onlájnn, istentisztelet, bibliaórák, minden onlájnn. Tegnap kapták a körlevelet, hogy minden marad. De neki nem megy az onlájnn, az imádság pláne nem. Kiszökik tőle a pupillája, bele a képernyőbe és a belső szervei utána. Az anyagcseréje is odalesz.

Biztatom, drága, ez másoknál is ilyen. A Lélek a sok dróton fennakad, mert a Lélek mindig húsból húsbba, először a Drágajóisten égi húzából bele az emberi húsbba, és aztán emberből emberbe. A Lélek nem szereti a drótokat.

De mit lehet ilyenkor, kérdezi.

Semmit, mondom, egyedül a türelem. Nézze ezt a *Habakuk kettőgyhármát*, a mai igét.

Hogy őrhelyemen állok. Odaállok a bástyára, és figyelek, figyelek, várok és fülelek, mit szól hozzám, vajon mit felel panaszomra.

Ma értettem meg, drága. Az Úr küldte magát, a Habakuk kettőgyhárom magáról szól. Szépen áll az őrhelyén vagy a bástyán vagy hol, és fülel. Egész délután lötfut a temetőben.

Az Ige folytatódik, hamarosan célhoz ér, ezt írja Habakuk, ugye érti, mit jelent, kérdezem.

Nem várok, én magam megválaszoló, hogy az Úr beszéde beteljesedik, ezt jelenti. Csak nyúljon ki az ablakon, mit érez, kérdezem, semmit, mondja. Hideget. Naugye. Mert az utolsó időkben vagyunk.

A *Habakuk kettőgyhárom* pontosan elmondja, bekövetkezik, nem marad el, és ez most van. Látja, se víz, se gyülekezet, a percek szétbomlanak, és szemünk láttára szétfolyik a világ.

Na ennyi, mondom. És még kicsi magyarázat.

Az Ige türelemre int. A szerelmes leány sem ölelkezik fél szóra, na ugyanígy a Lélek sem. Kipuhatolja, kivel van dolga.

Én is ezt csináltam az első hetekben, állandóan, hogy miért jött ide és honnan. Mert mi alföldiek vagyunk.

És a második hónapban eljött az anyja, és én ápertén megkérdeztem, miért választott minket a lánya. Vajon a Lélek volt. Vagy nem volt más választása. Évfolyamelső volt és nagyon tehetséges, és mégis idejött, mondta az anyja.

De nem a lánya.

Megérkezett és a bodros hajával felszaladt a szószékre, huss, felrepült. Csak hümmögtünk a padokban. És az a magas hangja, hogy drágatestvérek ígymegúgy, és énekel és utána példázatokot költ. És a végére mégis összerántja az egészset, éneket, Igét, mutatványozást, és gyorsan leszalad.

És a furcsa ruhái. A nők egytől egyig utánozzák. Kilenc éve imádkozunk magáért, drága, meresztjük a szemünket, mi lehet a baj és hol segíthetnénk.

És mostmost üzent a Drágajóisten, az orrom előtt. Hogy Ó volt, Ó vezérelte ide magát, a szép fenekét felénk taszigálta.

Vésd táblákra és hirdesd fennhangon, szól, és maga végrehajtotta. Ezzel a Habakuk kettőegyhárommal üzent végérvényesen.

Mikor a világ végső gyorsulásba kezdett, és a Drágajóisten már száguldozik és angyalokkal, szentekkel ütközik, vésd táblákra, ahogy tudod, mondta magának, csak könnyen el tudják olvasni, és gyorsan, és maga még mindig, még most is, szépen mutatja a táblákat és kapaszkodik. Csüng rajta, mint egy ejtőernyős, nahát.

Bocsánat, hogy ilyen hosszú voltam.

Bözsike kérdezni akar. Kérdezzél drága. Kihangosítom.

Akkor mit csinált maga, suttogja Melindának, mikor mit csinált, kérdezem Bözsikétől, erre Bözsike a temetőt mutatja.

Hangosan megismétlem, akkor mit csinált, a temetőben, mikor mindenki menekült. Semmit. A holttestet a gödörbe tolt. Lábbal.

Megint Bözsike akar, az imádságos füzetét kéri, az utolsó oldalt, a csillagozott sorokat. Olvassam. Olvasom.

Első csillagozott sor: A temetésemen sminkelje ki magát, finom színekkel. Legyen szép.

Második csillagozott sor: Rövid szoknyát húzzon. Magának szép lába van. Harmadik: Az Uram Jézus jövőket énekeljék, egymás után sokszor, ahányszor kell. Negyedik: Nem választok Igét, maga válasszon. Az utolsó ítéletről valamit, prófétát vagy példázatot.

Ötödik: Bocsásson meg. Én sem ítélekem.

Jöjjön el, suttogja Bözsike, de nem lehet, mondom, vírusos vagy, drága, de jöjjönel jöjjönel.

Térj észhez, mondom, Bözsike az ablakot mutatja, csak odáig.

Jöjjön el, kérdezi Melinda, persze mindent hallott, esetleg hozzon almát, kenyeret, valami húst.

Jó, az ablakig, mondom nekik.

A hencsert az ablakhoz tolom, és felültetem Bözsikét, szépen megfésülöm, ölében a fehér tálca és az imádságoskönyve.

Folynak a nedvek az én szerelmemből.

4.

Drága, mondom, serkenj, látod, eljött hozzád. Meresztjük a szemünket Bözsikével, Melinda kintről az üveget kopogtatja és integet, kihangosítottam, kérdezi, persze, mondom, arccal az üvegre tapad, az orra kilapul, fehér néger, mondom, és kacagok, kicsi jókedvet csempésznek a szobába.

Egyszerre mondjuk, én belülről, Melinda kívülről, hogy drágadrága Bözsike. Bözsike még közelebb akar, jó, hencserestől közelebb húzom, mutatja, hogy még közelebb, még, de nem lehet, mondom. Látod, a szegélyléc. A testében már semmi élet, egy icipici a bal mutatóujjában.

A hencsert eltolom, gyorsan egy széket a helyére, és ölbe veszem Bözsikét, tartom, tartom, az uja még mindig fölfelé mutat, a púpja és teste utána indul. Újból egyben van Bözsike, a teste a mutatóujját követi, Édesistenem mi lesz. A rendőrautó most ér az utcánkba, tádáám, tádáám, két hete ezzel élünk, mindenhol hangosbemondó, éjszaka is óránként tádáám, nem szabad, nyolc után nem szabad, csak otthon, maradjanak otthon, otthonotthonotthon, miattunk ismételik ennyiszter, az öregek miatt, mondta Bözsike tegnapelőtt, akkor még jól beszélt, de nem vagyunk hülyék, az autó a házunkhoz érkezik, otthon, otthon, bömbölik.

Melindát a temetőből ismerik, és szerencsére minket is, úgyhogy nem kötnek belénk, nem állnak meg a házunk előtt, azt gondolják,

valami hivatalos, végül is lelkész és gondnok, és csak az ablakig jött, elhaladnak a ház előtt és távolodnak, popicá, így nevezik a háta mögött, papnőcske, a papnőcskétek, a ti popicátok ígymegúgy, erre röhécselnek, tiszta jó vallás ez a református, egy ilyen fiatal popica.

Engem bánt. Már azt is kérdezték, mikor mehetnek éjszakára hozzá, a popicához, adjam meg a telefonszámát. Vagy közvetítsek.

Naponként megállítják szegényt, ellenőrzik az iratait, autóba ül és rögtön, actele vă rog, az iratokat, azonnal, és a kezüket az autóban tartják, a Melinda autójában. Egyszerűen nem húzzák vissza. Egyszer temetésről is elkésett.

Melinda szájjal rajzol az üvegre, egy szív és még egy, vörösrúzsos szívek. Olvastam egy nyomorék nőről, aki a szájával rajzolt. De nem ilyen egyszerű dolgokat, az a nő rendesen festett, olyan erdőt, mintha fénykép volna, és tengert, állatokat, mert mi ketten az Úrjézussal élünk ebben a tolószékben, ezt nyilatkozta.

Merrinek hívták.

Az ablaküvegre még egy rúzsos szív kerül, és még egy, a kicsiket nagyobbak ölelik, mígnem a legkülső átöleli az összes többit, halló, mondja, látja, Bözsike, én mindent mindent betartok.

De Bözsike csúszik. Melinda látja és énekelni kezd, *Amint vagyok sok bűn alatt de hallva hívó hangodat.*

Tartom Bözsikét.

Ki értem áldozád magad Uramjézus jövök jövök.

Bözsike nyögésbe kezd, nem szájjal, és nem is belülről, fogalmam sincs, honnan érkezik, agyonszorítom szegénykét, szorítom szorítom, de csúszik tovább, lefelé, nekem ágaskodni kezd, tizenöt év óta először, ez is égi jel.

Amintamint vagyok kívül harc bennem félelem uram Jézus jövök-jövökjövök, Melinda belegabalyodott, derüljön éjszakámrafény, uram-jézusjövök.

Nincs szív az én drágámban, csak folyadék, szájjban, orrban, a lába között, *Amintvagyok nincs semmigát hadd bízza lelkemrádmagát UramJézus jövök.* Leereszkedek Bözsikével és magamra húzom, pulóverestől, kardigánostól, az ajkát az ajkamra, a lábát a lábamra, összeforrósodunk a végső nedvekben. Jajistenembözsike. Melinda kopogtat, hol vagyunk, nem lát.

Az első pillanatokban vagyunk, mondom, még recsegnek a gerendák. Nem csukom le a szemét.

5.

Ma én hívom.

Örül, mondja, de minek örül, hogy így tartom magam.

Gyorsan kijavítom, hogy nemnem, a Drágajóisten tart engem. Jó helyre költöztette Bözsikét.

Beszámolhat, kérdezi, amilyen részletesen csak lehet, mondom neki. Kezdje az elején. Az utca túloldalán várakozott. Két órától volt szó, de mindig késnek. Ilyenkor még nem vesz palástot, fél órát is késnek, mikor már hallja a szirénázást, és a halottaskocsi befordul a halottas utcába, csak akkor. A palástot gyorsan fel, és kézzel jelzi a szabályokat, a halottaskocsi elöl, a lelkész utána, és saját kocsival.

Ez a sorrend máskor is, halott, lelkész, rokonok.

De tegnap mindent másképp csinált. Először is pontban kettőkor beöltözött, palást és minden.

Bözsike a ház előtt aládában, és ő az utca túloldalán.

Onnan is látszott, a ládából kikandikált egy fehér túlldarab, mit keres az ott, Melinda elment az utca közepéig, ha az ott túlldarab, akkor az nem Bözsike. De Bözsike volt, a teljes neve a ládára pingálva, csupa nagybetűvel, KOROM ERZSÉBET BÖZSIKE.

Melinda rövid szoknyában és túsarkúban álldogált, ahogy Bözsike kérte, éjszaka hajat festett, és manikűr, vörös rúzs, zöldeskék szem, kicsit füstös, plusz az a különleges fénypúder, azt rá az alapozóra.

A láda mellé állt, Bözsike szerencsére nem szaglott, még közelebb és még, a palástot elhúzta és jobb vádlijával megérintette a ládát. Még közelebb. A ládához nyomult. Mint az óriás tornalabdájához.

Megjöttek a kutyák, körbekörbe ugráltak Bözsikét, ezt ne mondja, ezt láttam, mondom neki. Direkt úgy állítottam be mindent, hogy lássam, ahogy teszükveszik, és végleg felteszik. A nézésemmel dédelgetni akartam.

Hol csináltattam ilyen rövid idő alatt, kérdezi, mindenki panaszkodik, a legelső pillanatban megrendelik, mégsem készül el. A koporsócégek egyszerűen nem győzik a tempót. Már nem kérnek bocsánatot, egyből visszavágnak, nem mindegy, úgymint nájlonszátkba kerül. Úgysem lehet

rendesen. De az udvaron jól elfér, replikáznak a rokonok. És egyszer még ki tudja.

Nem most csináltattam, mondom Melindának, apám gabonásládája volt. Előrehoztam és kipróbáltam. Bözsike pont belefért. A fejét apám nevéhez simítottam, a fülét a dátumhoz, hogy 1952.

Bocsássatok meg végre egymásnak, és lezártam a ládát.

A szállítók szirénázva érkeztek, Melinda az órájára nézett, harminc perc késés. A késést hetenként növelik, a rokonok agyonfagynak, és mire megérkeznek, már édesmindegy, hogy bánnak a halottal, dobálják vagy a fejénél fogva húzzák a kocsig, vagy jó sokáig a földön hagyják, ha, mondjuk, az utcában több halott van. Senkire nincsenek tekintettel, az ortodoxokra sem.

Hipp-hopp kiugrottak az autóból és megvizsgálták a ládát. Bözsikét kirántották belőle, fogták a jobb karját, a jobb lábát és kint is volt. Melinda követelte, vigyék ládástól, tegyék fel ládástól és a sírnál szépen átpakolják, nem lehet, mondták, de miért nem, miértmiért mondták, ez a szabály és kész, és Bözsikét bele a zsákba.

De engem más érdekel, mondom neki, ezeket mind láttam. Az ablak elé tettem Bözsikét.

Hogy tetszett-e Bözsike öltözete, engem ez érdekel. A hófehér arcán a hófehér fátyol. Gyönyörű volt, mondja Melinda, Krisztus legszebb menyasszonya.

De miért hagytam mackónadrágban. És mezítláb.

Mert eldagadt a lába, mondom, mert semmi normális dolog nem ment rá. Én megtettem, amit lehetett.

A kutyák viczorogtak és ugattak, folytatja, semmi pénzért nem mozdultak volna, *cepulamea*, ordított a sofőr, *ce nenorocire*, erre a legkisebb kutya a sofőr nadrágjába kapott, és Bözsike le az aszfaltra, a feje szinte kiloccsant, a kutyák a fátylat elkapták és futottak vele.

Bözsike csupasz fejjel került a zsákba.

Elindultak a temető felé, Melinda elől, saját kocsival, a halottas kocsi utána, az utcában még lassan, normális tempóban, de ezekkel nem lehetett, hátulról hisztériáztak, dudáltak, hogy gyorsabban, Melinda szinte száguldozott, de akkor is, még gyorsabban, erre énekelni kezdett, hogy legyen valami szép is.

Mit énekelt, kérdezem, mindenfélét, esküvőit is, de leginkább hallelujást, *Az Úr csodásan működik, Mostmost még ifjúkorodban*, ilyesmiket, ami eszébe jutott. Kicsit összezavarodott.

És utána, kérdezem, utána a szokásos, kiszállt a kocsiból és a szokásos. De mondja el ezt is. Már nem tudom, milyen a szokásos. Mondja el, hogy került Bözsike a földbe.

Behajtottak a temetőkapun, a szállítók kikapták Bözsikét a kocsiból, gyorsan a gödörhöz, és letették a földre, akkor Melindára néztek és indultak vissza a kocsihoz, mit csinálnak, kérdezte Melinda, maguk teljesen megbolondultak.

Nagyon sietnek, mondták, Melindára hagyják, mert megbíznak benne. Még nyolc temetés van, számolja csak ki, hányra végeznek, és ott hagyták.

Elkezdte a liturgiát. Egy szakasz az *Uramjézusjövökből*, utána ima, másik szakasz az *Uramjézusjövökből*, megint ima, és akkor egy rendes temetési Ige. Olvasni kezdte. De mire felolvasta, meggondolta magát, a lapokat átforgatta és egy menyasszonyosra talált. Az Énekek énekéből. Valahogy jelzett neki a Lélek. A lapok zizegtek, izegtekmozogtak, és ő olvasni kezdte, *tégy engem mint egy pecsétet a szívedre. A te szívedre.*

Bántja, hogy éppen Bözsikével csinálta, mégiscsak temetés. És temetésen egy ilyen esküvőset. Nem tudja, mi ütött belé. Felzaklatta a fátyol. És hogy Bözsike a nájlonzsákban, ámen, mondta a prédikáció végén, a sírásó lapátolni kezdett, ő énekelni, de nem haladtak, egyetlenegy sírásó volt, legalább hetvenéves, alig lapátolt, éppen csak, Melinda hozzá igazodott, lassú ritmusban énekelgetett, ugye nem beteg, kérdezte a sírásótól, mert gyanút fogott, esetleg vírusos, a sírásó rávigyorgott, semmi baja, csak fáradt, Melinda tovább énekelt, végig énekelt minden szakaszt, és kezdte előlről, de semmi, a gödör nem telt, a zsák még mindig látszott, mi lesz így, a sírásóra nézett, rossz volt ránézni, és hirtelen elkapta a lapátot.

Most én, mondta a sírásónak.

Jobban haladt. És egészen átmelegedett, halleluja, mondta, Drágajó-istenem, hogy Te mindig jobban tudod, mi jó nekem, eltámolygott az autóhoz és otthon be a fürdőkádba. Ennyi volt, mondja.

Nem hiszek a fülemnek, meg is mondom neki, nem hiszek a fülemnek. Hogy éppen menyegzőset, szóval menyasszonyosat.

Bocsássak meg, zokog a telefonban, de nincs mit megbocsátani, egyáltalán nincs, mondom neki, teljesen félreértett. Mert nagy jót tett velünk ezzel a menyegzős temetéssel. Nekünk nem volt menyegzőnk.

Ez volt az. Amit maga celebrált.

De két esküvői kép lóg a falon, mondja Melinda, ott a hencser fölött, és mindkettőn én és Bözsike, Bözsike fátyolos menyasszony és én fiatal vőlegény, mi ez az egész. Most nem mondom el részletesen, elmentünk a községházára és egybekeltünk. Két év múlva felültünk a buszra és be a városba, a színházból ruhákat kölcsönöztük, felpróbáltuk, minden jó volt, mire kell, kérdezték, ahhoz maguknak semmi közük, vágott vissza Bözsike. A fényképészetten átöltöztünk és lefényképeztettük magunkat.

Látja, mindennek eljön az ideje.

6.

Felveszem, pedig mindegy.

Nem szeretnék beszélni, mondom, tartsunk kicsi szünetet.

De nem tarthatunk, mondja Melinda. Nem tenne jót nekem. Inkább rosszat tenne. Bevásárolt már, gyümölcs, péksütemény, ilyesmi. Elhozza a kapuig.

Ne hozza, mondom. Olyan nehéz az arcom. Szóval egyáltalán nem mozog, nem mozgatja a számát.

Melinda bátorít, hogy menni fog, de gyakorlás, gyakorlás, a hasizom sem magától alakul.

Most a mai Igét mondaná, mondhatja, kérdezi, elkezdi és szóljak, ha terhemre van. Ha nem változnak az érzéseim, ha a szívem nem kalapál. Okvetlenül szóljak. Rázkódom, a hencser nyikorog, és beindul Bözsike rádiója. Két éve beállította, nálunk ő volt a reperáló, ne félj tőle, mondta, ez a nyitja.

Ma is Habakuk, mondja Melinda, mit szólok hozzá.

Az égvilágon semmit, mondom, tudnivaló, hogy a világ szélén vagyunk és indulunk. Én Bözsikéhez.

Most mit csinálok, kérdezi, semmit, de ülök vagy fekszem, fekszem, mondom. Akkor üljek fel. Most felült, kérdezi, nem ültem. De kérem-szépen. Üljönfel.

Így rosszabb, mondom, így jobban rázkódom. A hencser is bűdös.

Jó, hagyjuk Habakukot. Inkább mesél nekem. Elmondja Jeruzsálemet. Mikor Bözsikével elmentünk Jeruzsálembe, hazajöttünk és egy évig meg se nyekkentünk, hiába kérdeztünk. Már azt hitték, megkultunk.

Aztán egy vasárnap mégiscsak, kiálltunk az úrasztalához, és tövéről hegyére elmondtuk, utána bibliaórákon is, csak mondtukmondtuk Jeruzsálemet, bármi volt az Ige, mi csak Jeruzsálemet.

Szeretném most is Jeruzsálemet, kérdezi, én nem válaszolok, és elkezdi. Hogy felmáztunk a Sinaira. Bözsike elől, és én utána, tiszta bolondok, lamentálta az egész busz, vén hülyék, leginkább Bözsike. A púpjának külön szék kell, és mászkálni akar, értse meg, ez nehéz túra. Egész napos. Üljenek a seggükön és nézzék a tájat. Ez találkozás, mondta Bözsike, ez felemeltetés, mondtam én.

Az idegenvezető nem segített, egyenesen bojkottálta a zarándoklást. Eltüntette például Bözsike vizét. És állította, hogy ezer márkába kerül egy beduin. De Bözsike más, ő hipp-hopp a beduinoknál termelt, megsimogatta a legfeketébbet, és száz márkát a markába nyomott. Ó. A beduin nézzenézte Bözsikét, nagyon megszerette. Száz márka nagy pénz, és bedobta magát, egy teve, két teve, cserét is lehet, kérdezte Bözsike, mármint azokkal a tevékkel ott, és a tevecordára mutogatott, jaj, azokkal nem, mondta a beduin, csak ezt a kettőt lehet csereberélni, ha az egyik teve vágja a seggét, kipróbálhatja a másikat, végig jelbeszédet használtak és emellett erős pillantásokat, a beduin végül a két tevét mutatta és saját magát, bizony mindkét teve az övé. Nem hiába élt.

A poncsót is könnyen intézték, a beduin a saját köntösét mutatta, hosszú volt, hajszára, mint a Jézusé, és a dereka is felővezve, Bözsike két ujjal megfogta, hogy ő is olyant, de olyan nincs, mondta a beduin, csak poncsó van, piros csíkos és háromszögű poncsó, mi megvásároltuk és felpróbáltuk, nem jó, nem jó, földig ér, sipítózott Bözsike, megbotlunk benne, erre a beduin huss lenyisszantotta a rojtokat a poncsók aljáról, és indultunk a hegynek.

Melinda kuncogni kezd, fuldoklik, hogy emlékszem, amikor bibliaórán, amikor ki tudja hányadszorra elmeséltem az egész Jeruzsálemet, hogy elindultunk és megérkeztünk, mert ami az Úrtól van, annak meg kell lennie.

És ő elképzelte a poncsót, hogy mi Bözsikével csíkos poncsóban, állunk, fogjuk egymás kezét, és éppen a Sinain, emlékszem, kérdezi, persze hogy emlékszem, mondom neki, nem bírt magával, kacarászott, még a könnyei is potyogtak, és mindenkire áterjedt. Mind a tizenketten fuldokoltunk és nuku bibliaóra.

Milyen jólesik most az ismétlés, folytassa, mondom Melindának, egészen belejöttem, a szívem is kalimpál.

Beleszólok és én folytatom.

Elindultunk és megérkeztünk, mert ami az Úrtól van, annak meg kell lennie, azt semmi nem szakíthatja el a Drágaúrjézus szerelmétől, sem fejedelemségek, sem nyomorúság, sem magasság, sem mélység, még az emberi szerelem sem.

Felmentünk a tevékkel, a tevék bűdösek voltak, az út meredek és sziklás, nem szabad lenézni, mondta a beduin, azt egyáltalán nem, az Úr előttünk volt és a beduin végig velünk, így is kikészültünk, én a tevét lepisiltem, súlyos prosztatás vagyok.

De fényes párába érkeztünk, és ez mindent megért, a tetőn megnyílt az ég, fény és pára szállt alá, az Úr lakóhelye ez, mondta Bözsike, bizony az, mondtam, a hegy tetején egy márvány emelvény állt, a beduin leemelt a tevéről, és felpakolt az emelvényre. Egymás mellett álltunk Bözsikével.

Ez a szövetség hegye, sírtunk Bözsikével, én prédikálni kezdtem és énekelni, *Úr lesz a Jézus mindenütt*, zengedeztem, ez nem jó, mondta Bözsike, most ne Jézusról, most a Nagyistenről, és elkezdtünk egymásikat, a *Nagy vagy te Istent*, hogy *világteremtő a te szózatod*, a párából emberfejek bukkantak elő és az emelvényhez tartottak, kapaszkodtak, térdepeltek, mind eggyé váltunk a párában. De a beduin hogy indulás, indulás, mert a lefele út sokkal nehezebb.

Milyen jót beszélgettünk, mondja Melinda.

Bizony jót, mondom én is, elbúcsúznak, és egész este a poncsóra gondolkodom.

7.

Csenget, pedig még nincs este, mi nem ilyenkor szoktunk.

Minden felborult.

Most mit csinálok, kérdezi. Csak olvasok. Mit olvasok. Bözsike imádságoskönyvét. Úgy hallja, jobb a hangom, mert Bözsike vár,

mondom, azért. Beszámolna a gyülekezeti dolgokról, ugye beszámolhat, nem, nem szeretném, mondom. De röviden, mégiscsak én vagyok a gondnok.

Igaza van. Beleegyezem.

A helyzet egyre jobb. Végre a seggén ül mindenki, a rendőrség hordja a vizet, a nőszövetség a kenyeret és sok gyümölcsöt. Ő is program szerint dolgozik, kilenctől tizenkettőig telefonálás, főleg idősekkel, déltől ötig temet és este filmnézés. Közben hősugárázóval sütteti a lábát.

Nem is volt a templomban azóta, minden onlajn megy, és az onlajn a parókiáról. Megszűntek az onlajnos panaszok is, sok a lájka, a megosztás.

Tegnap csoportosan mondtak köszönetet neki, ha ő nem volna, a halottak szanaszét hevernének. Valaki Torontóból írt, köszönjük, drágadrága Melinda, a messzi távolból Torontóból, maga hűséges és prima nő.

És sokan érdeklődnek felőlem. Hogy van a gondnok, hogy alszik, mit csinál, mit eszik, ki vásárol be neki és mivel tölti az idejét. Mikor szándékozik visszatérni. Végül is már tíz napja.

Nem mernek hívni, vajon hívhatjuk, kérdezik Melindától.

Mit válaszoljon.

De miért hívnának, kérdezem, temetésre rég nem kell menni, a beszerzés rendeléssel megy és minden program onlajn.

A halottkiszegítés, mondja. Az nagyon kellene. És azt mondják, lehetne telefonon. Azt mondják, ha valaki nem tudott meghalni, hívtak engem, és minden megoldódott. Panaszkodnak, miért hagytam abba. Most van a legnagyobb szükség rám. Részletesen beszámoltak neki a műveletről.

Hogy elmondtam a sajátomat, hogy kilenc éve meghaltam és feltámadtam, hogy bevitt a mentő, mert szívspot a végsőkéig, a mennyország széléig, ott szarszag és minden rossz, neonfény, kattogás, de csak az elején, mert utána pikpakk laskává gyúródta, a testem teljesen feldolgozódott, egyik végét passzírozták, a másik vége magától felszámolódtott, ez boldogság volt, boldogság, a testem zsugorodott és a lelkem nőtt. Isten ölében kötöttem ki.

És a végén még a beszéd is, hogy szeretsze engem szeretsze szeretsze. Ezzel befejeztem a sajátomat, megfogtam a haldokló kezét és összegeztem, ez a lényeg, mondtam a haldoklónak, hogy szeresd Őt, mert Ő

téged nagyon, a haldokló bólított, és én mindent felmasszíroztam a mellkasba, a fejbe, a legvégén pedig bele a homlokba, és a Lélek füstölgött. A homlokot sebtapasszal leragasztottam, ez a te pecséted, indulj.

A pecsétre vizes zsebkendőt tettem, a bretonos halottra azt sem, csak bevizeztem kicsit a bretont és eligazítottam, mint egy igazi fodrász, már jó helyen vagy, mondtam. Így csináltam, kérdezi Melinda, pont így, mondom.

Szóval telefonon is lehetne, ez a közvélemény.

De én hencserről nem tudok.

Azért megpróbálhatnám, véli, elmondanám a sajátomat, a mennyországot és hogy nem fáj, ez nagyon fontos. És képernyőn keresztül mutogatnám.

Nekünk is lenne hoszpisszünk, telefonos hoszpissz. Miért minden a katolikusoknak. Nekem a halottkiszegítő tetszik, mondom neki, nekem nem a hoszpissz. De most tegyük le, elfáradtam.

Még elmondaná a mai Igét, elmondhatja. Nemnem, holnap. De tegnap sem akartam, mi van velem.

Mit csináljak, mondom, elővett a kétségbeesés.

Kora reggel Bözsikébe bújok, bele a betűkbe. Rögtön látom, Bözsike imádságoskönyve nem imádságoskönyv.

Egy történet, egy ima, egy történet, egy ima. Kicsirövid imák, hogy *Óram légyáldott. És Drágaúrjézus segíts.* Pedig élőben hosszan imádkozott.

8.

Hív, már aggódott, szinte dél van. Harmadszor csenget vagy negyedszer, miért nem válaszoltam.

És gondoltam-e a halottkiszegítésen.

Ez rég lejárt, mondom, drága én lefele megyek. Az állkapcsom lefele mozog. Ma is Habakuk folytatódik, mondja, mára a *Habakukhárom egykettő*, de én mást olvasok, mondom neki. Én Bözsike imádságoskönyvét. Nem lehet letenni. Cselekvéssel bélelte ki a szót, olvasom és remeg a kezemben.

És van valami más is, de erről este. Hívjon temetések után.

Valami baj, kérdezi, nem hiszem, mondom. Majd este. Temetések után. Most inkább a maga délutánjáról. Hány temetés lesz.

Képzelm, végre csak kettő. Ráadásul férjfeleség, úgyhogy szépen egybeveszi. Hogyhogy férjfeleség, egyszerűen, mondja, a két zsákot egy időpontra kérte, és beleegyeztek.

Kezdte a feleség, és két nap múlva egymás mellett feküdtek. Mint két töltött káposzta, csak lihegtek és pisiltek.

Olyan tíz nap a lefutása.

Kik azok. Farkasék, mondja. A szomszéd utcából, Farkasék. Nem jártak templomba. Ó, Farkasék.

Olvasnék egy oldalt Bözsike imádságoskönyvéből, kérdezi.

A magáé lesz, mondom neki, Bözsike magára hagyta. De ahogy mondtam, nem imádságoskönyv. Temetés után. Most nem zaklatom fel.

Nem érti, mikor megkérdezte, hogy valami baj, én azt mondtam, nem hiszem. Szó szerint. Hogy nem hiszem.

Igaza van, mondom.

Szóval mégis valami baj, kérdezi.

Ne kérdezzen, nem akarom temetés előtt.

9.

Pontban hatkor hív.

Érdeklődöm, milyen volt a temetés, aggódok magáért, mondom, már csak az a sok álldogálás a liturgia alatt.

Bevezethetné az üldögélést. Hat órán keresztül mégsem lehet állni, mi lesz így magával.

De megnyugtat, mostanában könnyebb, már nem várja meg a végét, a sírásók alig mozognak, az ember csak nézini, mikor szédülnek a gödörbe.

Úgyhogy változtatott, a végén kettőt énekel, az *Óérthetetlen kegyelemmel* befejezi, azzal otthagya őket. Bevágja magát a kocsiba és hazamegy.

A többiek még rövidebbre veszik, pláne a katolikus. Áldásosztás, és vetkőzik is. Én nagyon helyeselem, ilyen hidegben nem lehet, tönkremennek a hangszálak. Maga nagyon okos, mondom.

És még valami, mondja. Miután elhívta a Lélek és jól felbuztatta, hogy menni fog, mert szóbősége is van, és mindenestől rátermett, és tehetséges is, pakk, eltűnt. Ki tűnt el, kérdezem, a Lélek, mondja, az nem lehet, nem tűnhetett el, ha egyszer végig itt volt, de hol volt, kérdezi, például bennem és Bözsikében, bizsergetett és csiklandozott

és felpuhította a keménységeket, ó, igen, mondja Melinda, de az más, a mi arcunk munka közben is fénylett.

Hozzá most tért vissza. Mostmost, hogy már lógott a nyaka a sok temetéstől és lötyögött rajta a szoknyanadrág. Bó három hete.

Két temetés között beült a kocsiba és pihent, nézte a halottszállítókat és azok őt, és végig mozgott a szájuk, vajon mit ordíthatnak, gondolkozott, például hogy mire vár, és miafenét csinál az autóban, és siessen, mert nyakukon egy katolikus temetés, és ő üldögél a kocsiban, a katolikus halott még a hűtőben, de tíz perc és kihúzzák, és őket nem érdekli a többi, menjen a református halottjával, ahová akar.

Vagy büdöskurvázzák, nézik és ordítják, hogy büdöskurva papja, mozgassa a seggét, református kurvapapja, mire vár.

Begyújtotta a motort. A szállítók megindultak felé és beszéltek, mozgott a szájuk, mit beszélhetnek, ugyanazt, hogy református kurvapapja, a motor lefulladt, visszagyújtotta, mitévő legyen, kiszálljon vagy ne szálljon ki, döntenit kell, egykettőhárom, beindult a klíma és forgott a finom langyos levegő, egykettő.

És három, és háromra megérkezett a Lélek. A Szentlélek. Betuszkolta magát a lyukakon.

Most mit csináljak veled, kérdezte, Melinda feltalálta magát, csinál ki a halottszállítókat, kérte, máris, szólt a Lélek, a halottszállítók levették a sapkájukat és integettek, csókot küldtek Melindának, és számold fel a férfi pletykákat, folytatta, máris, szólt a Lélek, és érjen véget ez az onlájni, hat hét és meglesz, zengedezte a Lélek, és ne legyen több világhatásztrófa, a világhatásztrófákat nagyon rosszul viseli Melinda.

Még mit nem, mondta a Lélek, ezzel újból eltűnt. Hosszú csíkban távozott. A jelenlévők sírva fakadtak, a halottszállítók a sapkájukat levették és a földhöz csapkodták, miért ment el, miért.

Azóta könnyebb.

Én most belevágok Bözsike imádságoskönyvébe, mondom Melindának, és csak azt olvasom, ami róla szól. Négy oldal a legvégén, négy történetfeleség. Jó lesz így, kérdezem.

És még legeslegelől egy nyomtatott betűs rész, olyan előszó féle. Mint a Teophiluszé az Apostolok cselekedeteiben.

előszó

Az ember testből és lélekből áll, de leginkább testből, nagy test és kicsi lélek. Így jártam én is. A nagy titok a lelkemet megnyomorgatta, a lelkem összezsugorodott és vitte a testet. Huss. Hát miért vagyok én nyomorék.

De az én Józsefem más. A beleiben is lélek csordogál. Elvett, pedig megmondtam neki, voltam már férfival.

Nem mondtam el mindent. De ebben a könyvben a szintiszta igazságot írom, leginkább a Sinait, az én Józsefemet és Melindát.

Könyörülj rajtam Drágajóistenem, rajtam és minden bűnösön, ámen. A Melindát Bözsike mindkét helyen kihúzta és Katarínát írt föléje, pirossal és nyomtatott betűkkel.

Ennyi. És innentől egy történet, egy ima, egy történet, egy ima, magyarázom Melindának. Minden három történet után egy csomó könyörüljrajtam, pont, vessző nélkül. Csak könyörüljrajtam, mintha szegény katolikus lenne.

Hány oldalas, kérdezi Melinda.

Magáról négy, ezt a négyet olvasom.

az utolsó előtti előtti oldal

Mától nem Melindának írom. Mert nem is az. Egy cetlire leírtam a nevét, Katarína, és hangosan olvastam, Katarína, Katarína, sokszor egymás után. Katarína. Ő az, biztos. Minden este hétkor indulok, csak járok egyet, mondom Józsefnek.

Megérkezem Katarínához, pedig a másik irányba indulok. Nem tudom, mikor váltok irányt, kinyitom a szemem, és ott vagyok. Katarínánál.

A parókia harmadik ablakához húzódok, a hátamat a falnak döntöm és várok. Be-benézek a résen, édesdrága Katarínám, suttogom.

Nehogy megbántsák vagy kihasználják. És összetörjék a szívét.

Este egy állványt cipelt a szoba közepébe, egy csomó festékkel. Úgy festett, mint a nagy festők.

A számítógépen szobrokat nézegetett és pontosan lefestett mindent, a képernyőn jó nagy betűkkel írta, Willy Verginer, sok szobrot elnézegetett, és egyet kiválasztott a végén. Azt másolta. Egy kislányt, szoknyában és kékben.

Később prédikációra készült, az állvány mellett álldogált és hadonászott, ahogy szokott, én Isten leánya vagyok, én Isten leánya vagyok, kiáltozta, mindörökké az. Olyan sokoldalú.

Későn jöttél haza, mondta József, mentegetőztem, mert bolond vénasszony vagyok, azért. Elfelejtettem hazajönni.

Ima: Drágajóistenem mit csináljak csak egy szót hogy mégis mit ámen.

az utolsó előtti előtti oldal

Az én Katarínám szerelmes, hetek óta ugyanazt látom, szerelmes. Este kilenckor felkapcsolja a villanyt, és túsarkúban álldogál, egyszerű fekete bugyiban. Vörös rúzs, zöldes szemfesték, púder, mit mondjak, gyönyörű. A gyülekezetben soha nem festi magát.

Minden este ugyanaz, a szoba közepén fest, és utána üldögélés a kanapén. Még nem láttam a szerelmét, de ott van, szeretik egymást.

Múlt héten egy férfi rontott be a bibliaórára, bocsánat, csak Melindát, dadogta, és én kijavítottam, esetleg a tiszteletesasszonyt. Ez a férfi lehet. Biztos ő az.

Katarína már nem számítógépről fest, egy meztelen férfit rajzol, de tiszta magától, rajzol és festés közben gesztikulál, ez is a szlovák véréből jön, ez is az apja természete. És innen a kanapéra költözik, kinyújtja a finom karját. Könyökig látom, mert mindig ugyanoda ül, a kanapé bal sarkához. És hosszú ideig mozdulatan. Ezek szerint szavakkal kényeztetik egymást, csak erre tudok gondolni. Vagy nézik egymást és nem tudják abbagyni, egyszerűen nem tudják. Képtelenek mozdulni.

Utána Katarína oldalra fordul, karját megemeli, és egész testével nevet. Tehát a férfit simogatja. Vagy csak megérinti, ujjal vagy tenyérrel, a férfi hasát és köldökét. Vajon elveszi Katarínát. Rendes templomi esküvő kellene, igazi menyegző, hogy fehér ruha és fátyol, és Katarína az úrasztala előtt túsarkúban szenvedélyesen válaszolja, hogy igen, igen, akarom, unokát szeretnék, mielőbb egy unokát, nem vagyok egészséges. Ima: Őrizd meg őt a szégyentől ámenámen.

az utolsó előtti oldal

Tegnap tízkor a férfi még ott volt és Katarína festett. De egész mást, a festővászonra egyik napról a másikra egy meztelen nő került. Katarína volt az. De ilyen gyorsan nem lehet, ilyen gyorsan egy ekkora nagy képet festeni. Mint egy ajtó. És Katarína dolgozik is. Nem ő festette, a szerelme lehetett, és Katarína csak javítgatja. Mintha valaki

a saját fényképén átfestené a hibákat. Mondjuk az arcnál. Vagy a hasnál, az még fontosabb. Mintha valaki varázsolna. Nekem is sokszor eszembe jutott, kiradíroztam volna a púpomat és a nagy bűnt, minden fényképről virított.

Nekem jobban tetszenek Katarína képei. Ha egymás mellett és szép nyugodtan láthatnám, akkor is ezt mondanám. Meztelenül festik le egymást, hogy a képeket összehasonlítsák, az arcokat, a testeket, színeket. És végül egymáshoz érintsék. A képeket egyszerűen összebozítják, egyik rámat a másikra, hogy minden kiderüljön, szeretik-e egymást a hajlatok, és a kétféle bőr és a dudorok, a kiszögellések és végtagok. Az izmok. Az izmok mit kezdenek egymással. Egy képről minden látszik.

Az én Katarínám és az ő szerelme. Mindent másképpen csinálnak. Úgy ismerkednek, ahogy Isten az emberrel, pontosság és képzelet, vajon lesz ebből valami. Múlt héten láttam őket a városban, kétszer is, nagy város, mégsem fogják egymás kezét. Miért nem fogják. Mi lehet a baj.

A szerelme rajztáblával járkal, úgyhogy Willy Verginer lehet. Ő az. Az ő szobrait nézegette Katarína, és egyet kiválasztott. Hibátlanul lemásolta, egy kislány, félig kékben. Szóval maga a kislány volt félig kék, egészen szájig, és onnan a saját bőrszíne. Orr, haj, pupilla, minden ugyanolyan. Bőrszínű.

Katarína és Willy, Willy és Katarína.

Ima: Utolsóutolsó kívánságom vegye el Katarínát ne legyen nő
Drágajóistenem csak az ne legyen ámen.

az utolsó oldal

Mit mondjak, odavagyok.

Engem nézett a szószékről, végig engem, bocsássunk meg egymásnak, ezt mondta, mert milyen dolog a másik szemében a szálkát szöszölni, miközben sajátunkban egy jókora gerenda van, miféle látás ez, a szívem kalapált, nekem mondja, kettőnknek, ez az első lépcsőfok, zárta le, jövő hétre ez a feladatunk. A helyes látás feladata.

Mi van veled, drága, kérdezte József, mert odaégettem a sültet és vasárnap délután mosni kezdtem, és én ilyent eddig soha.

Aztán estére lecsillapodtam. Elővettem a fehér szalagocskát, nézegettem, simítgattam. Elrojtosodott, a kórházzag is kiszállt belőle és úgy általában véve is megváltozott. Énekeskönyvszagú lett. Mert ugye

harminckét éve anyám énekeskönyvében tartom, a bűnbánó imánál, milyen legyen.

Willy nem jár templomba. Esetleg máshová. Pedig ahogy Katarína fonja a mondatokat, és ahogy ő tündökölteti az Istenigéjét. És a hangja. Megszületett és kérdezték, mi legyen a neve, és én gyönyörű nevet mondtam, Katarína legyen, ráírták a szalagra és a kezeckéjére kötötték. Mellettem volt, de nem értem hozzá, négy napig csak néztem a levegőt, az ágyamat körbeülték, szobatársak, nővérek, még a szülészorvos is, segíteni akarunk, mondták, gondolkozzunk valami megoldáson. Biztos van megoldás.

Semmi nem jutott eszembe.

Hazamegyek és végem, engem apám agyonüt.

Többször gondoltam rá, hogy átadom. Becsomagolom egy dobozba és átadom. Egy képeslapot vásárolok és ráírom a teljes igazságot, és sürgősen találkozunk, ezt is. Nyissuk a szívünket egymásra és sebeinket ne szaporítsuk, ilyesmiket mondanék. Találkozhatnánk cukrászdában vagy parkban, láttam ilyen filmeket.

Ha cukrászdában, a dobozt a tányér mellé tenném. Vagy a tányér alá, csak úgy, csupaszon. A kicsi szalagocskát a süteményes tányér alatt. Emeld fel, mondanám, és Katarína felemelné.

Másképpen döntöttem. Este fogtam a szalagot és feldugtam magamnak, az énekeskönyvből a saját helyére került.

Szorítom.

József bejött az udvarról és megvacsoráltunk.

Ima: Amint vagyok sok bűn alatt Uramjézus jövök amen.

Hogy szólítsam ezentúl, Melindának vagy Katarínának, kérdezem. Melindának szólítsam.

És maga hogy szeretné, kérdezi, én is így, én is Melindának.

Most tegyük le, mondom, mert közeleg az éjjel.

Vajon meddig tart az éjszaka. Éjszaka sokszor kinézek, közeleg a reggel, de még éjjel van.